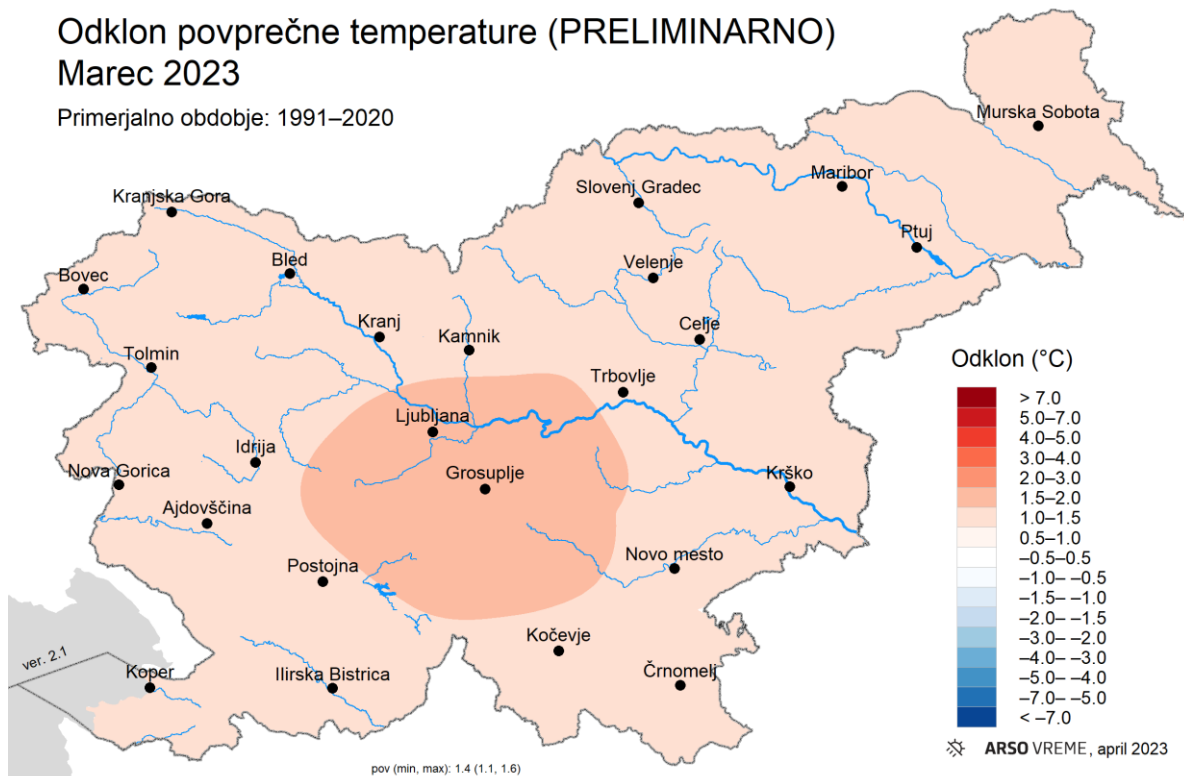

Podnebne značilnosti marca 2023

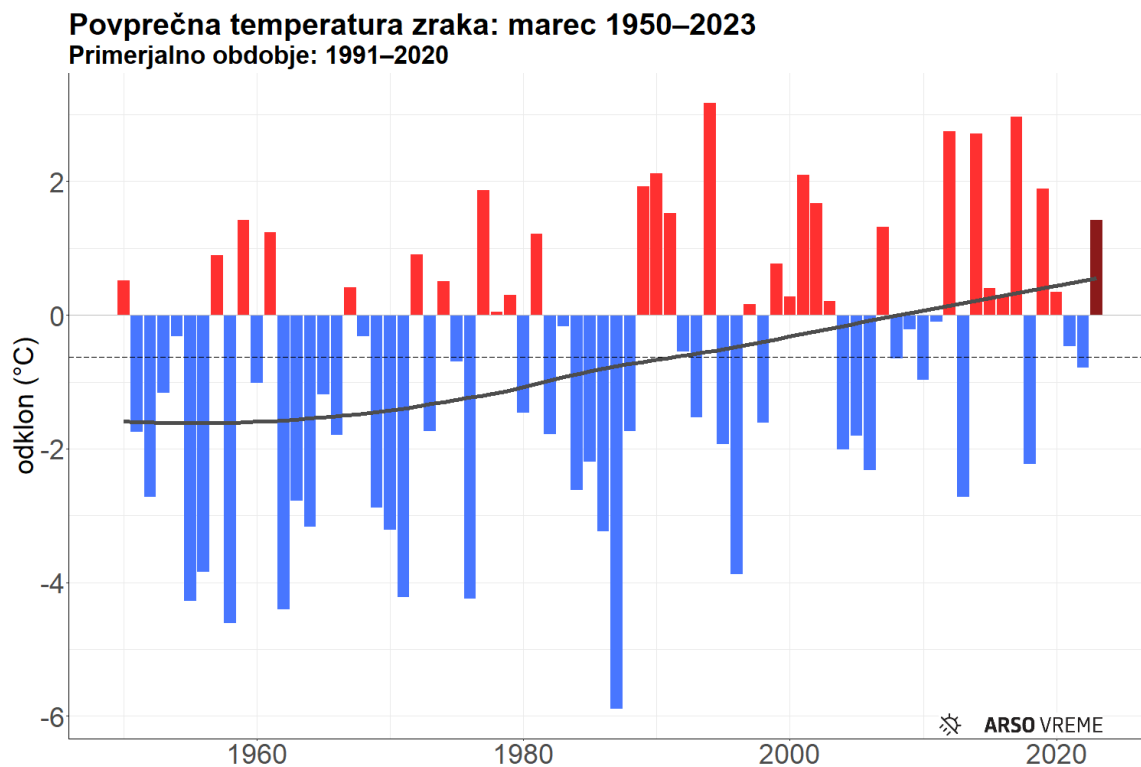
Po delnih in še ne povsem preverjenih podatkih je bil marec na državni povprečno namočen in osončen ter toplejši od dolgoletnega povprečja.

Odklon temperature zraka od povprečja primerjalnega obdobja 1991–2020 je na državni ravni znašal 1,4 °C, kar umešča marec 2023 na približno 13. mesto najtoplejših marcev od leta 1950. V tem obdobju je bil najtoplejši marec 1994, z odklonom 3,2 °C, malo manj topel je bil marec 2017 z odklonom 3,0 °C. Letošnji marec je bil temperaturno gledano najbolj izstopajoč na območju Ljubljane in v delu Dolenjske in Notranjske; tam je odklon presegel 1,5 °C. Drugod po Sloveniji je bil odklon med 1 in 1,5 °C.

Glede na temperaturni razpon v obdobju 1991–2020 je bil marec na meji med normalno toplim in toplim, okrog 75. centila. Marci se v povprečju ogrevajo že od 60. let 20. stoletja in so se doslej ogreli že za okoli 2 °C. V tem stoletju je bilo nekaj zelo toplih marcev, v zadnjih 17 letih pa sta bila le dva hladna marca, z negativnim odklonom vsaj –1 °C. Zadnji marec z negativnim odklonom vsaj –3 °C pa je bil leta 1996; pred tem je bilo do leta 1950 še deset takšnih marcev.

Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka marca 2023 od povprečja tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020

Slika 2. Odklon povprečne temperature zraka na državni ravni v marcih 1950–2023 od povprečja tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Z rdečo so označeni nadpovprečno topli meseci, z modro hladnejši od povprečja. Marec 2023 je označen s temnejšo barvo. Povprečje prejšnjega primerjalnega obdobja 1981–2010 je označeno s črtkano vodoravnico.

Padavine so bile marca po suhem februarju na državni ravni povprečno izdatne, kazalnik višine padavin je znašal 96 %. Od sredine prejšnjega stoletja sta bila najbolj suha marca 1953 in 2003, s kazalnikom 6 oziroma 7 %, a tudi lanski zelo suh marec ni bil bistveno bolj namočen (11 %). Na drugi strani padavinske lestvice je marec 1975 s kazalnikom 248 %. Prostorsko gledano je bil letošnji marec v pasu od Krške kotline do dela Pomurja moker, s kazalnikom tudi prek 140 %. Drugje po Sloveniji je bila višina padavin v mejah običajnih vrednosti, čeprav je marsikje v zahodni polovici države padlo le 50–80 % povprečne višine padavin.

Marčevska višina padavin kaže na postopno naraščanje do 70. let 20. stoletja, ki se nato prevesi v upadanje. Po letu 1990 so bili številni marci suhi, zadnji izrazito moker marec je bil pred desetimi leti.

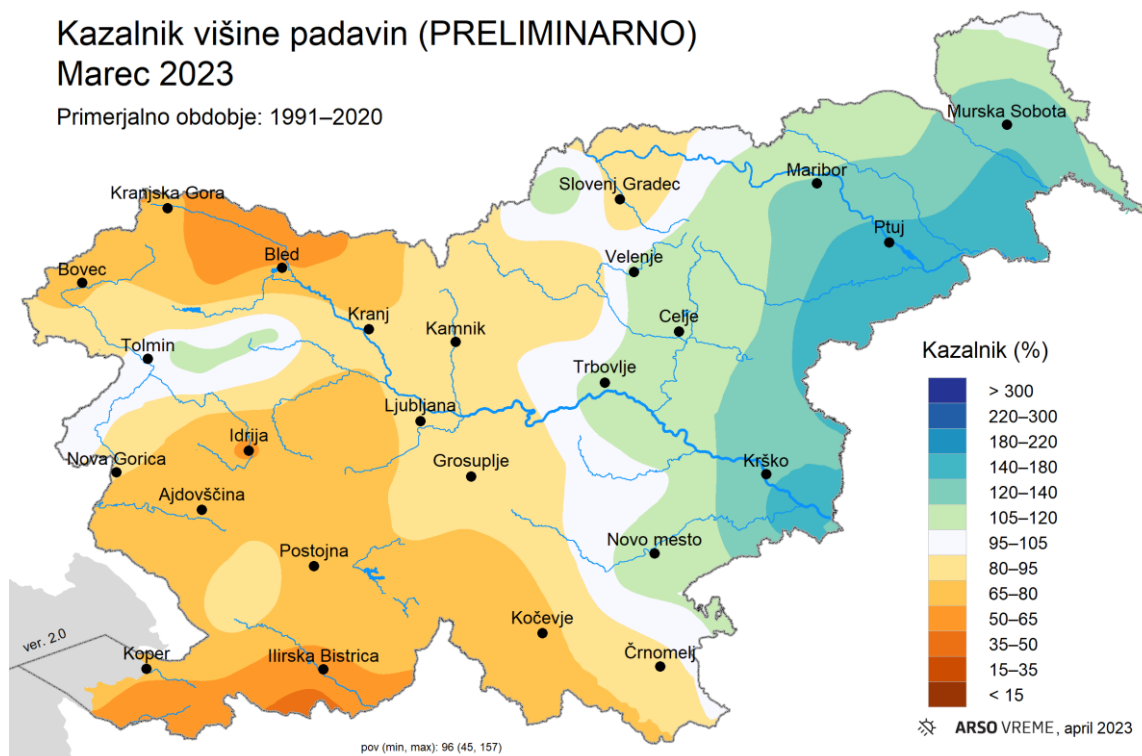
Sneženja in snežne odeje marca po nižinah v glavnem ni bilo, tudi malo višje ga je bilo malo ali nič. Drugače je bilo v visokogorju Alp, kjer je bilo snežnih padavin običajno veliko, snežna odeja pa prav tako normalno debela za ta del leta. Na Voglu je višina snežne odeje nihala okoli enega metra, na Kredarici okrog dveh metrov in pol.

Trajanje sončnega obsevanja je bilo na državni ravni v okviru običajnih vrednosti, s kazalnikom 96 %. Od sredine 20. stoletja je bil najbolj osončen lanski marec, s kazalnikom 158 %, najmanj osončen pa marec 1964 s kazalnikom zgolj 43 %. Te številke so zaradi majhnega števila meritev precej nezanesljive in lahko glede na dejanske razmere odstopajo za nekaj odstotnih točk. V večjem delu Slovenije je bil letošnji marec do 15 % manj osončen od povprečja obdobja 1991–2020, le na skrajnem severovzhodu je bilo trajanje sončnega obsevanja malenkost nadpovprečno. Podobno kot pri temperaturi zraka tudi trajanje sončnega obsevanja zadnjih 50 let izkazuje naraščajoč trend, od leta 2011 prevladujejo nadpovprečno osončeni marci.

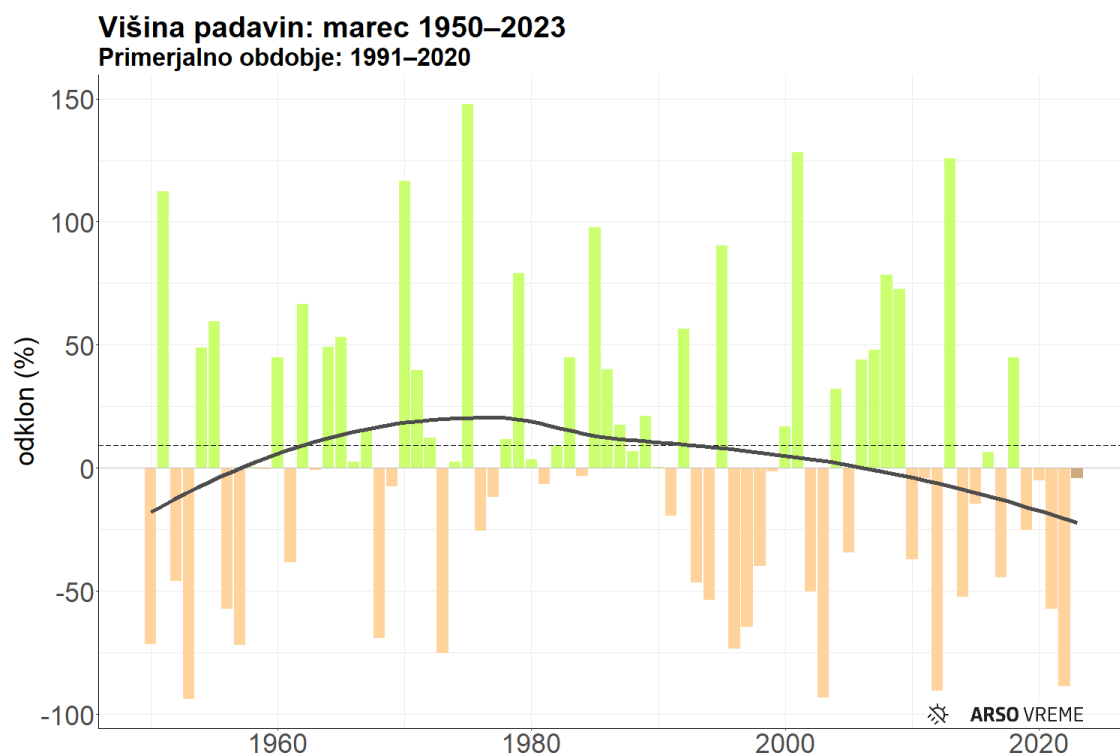
Kazalnik višine padavin (PRELIMINARNO)

Marec 2023

Primerjalno obdobje: 1991–2020

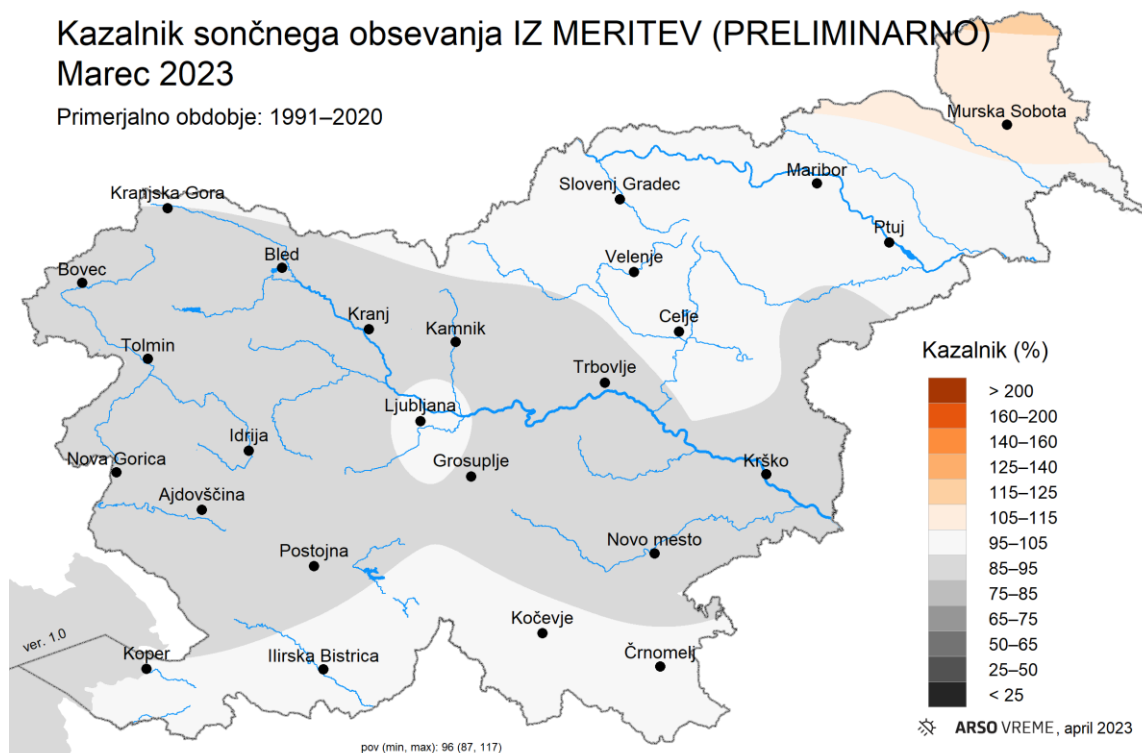
Slika 3. Kazalnik višine padavin marca 2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020.

Slika 4. Relativni odklon višine padavin na državni ravni v marcih 1950–2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Z zeleno so označeni nadpovprečno, z rjavo pa podpovprečno namočeni meseci. Marec 2023 je označen s temnejšo barvo. Povprečje prejšnjega referenčnega obdobja 1981–2010 je označeno s črtkano vodoravnico.

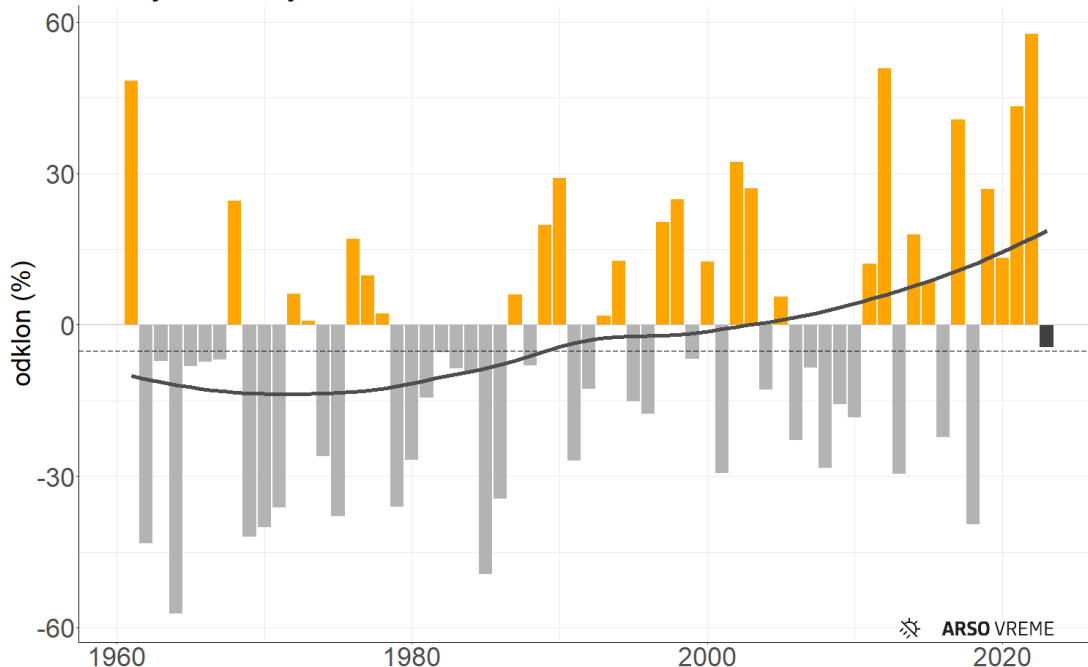
Kazalnik sončnega obsevanja IZ MERITEV (PRELIMINARNO) Marec 2023

Primerjalno obdobje: 1991–2020

Slika 5. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja marca 2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Zemljevid je shematičen, ker je narejen na osnovi majhnega števila podatkov. Posebej ob meji države so napake lahko velike.

Trajanje sončnega obsevanja: marec 1961–2023 Primerjalno obdobje: 1991–2020

Slika 6. Relativni odklon trajanja sončnega obsevanja na državni ravni v marcih 1961–2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Z oranžno so označeni nadpovprečno, s sivo pa podpovprečno osončeni meseci. Marec 2023 je označen s temnejšo barvo. Povprečje prejšnjega referenčnega obdobja 1981–2010 je označeno s črtkano vodoravnico.

Po mesečni statistiki temperature zraka in višine padavin je letošnji marec na državni ravni zelo podoben marcem 1959 in 1981, a regionalna razporeditev odklonov je bila zlasti marca 1981 drugačna kot letos. Marec 1959 se od letošnjega najbolj razlikuje po trajanju sončnega vremena, ki ga je bilo leta 1959 zelo malo.

Zemljevide odklonov za izbrane spremenljivke najdete na povezavi <https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/current/archive/monthly-charts/>.

ARSO, 5. april 2023